

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002642

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бацуца Віталій Михайлович

2. Vitalii Batsutsa

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Доктор філософії у галузі права

Дата захисту: 05-07-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Господарський суд Київської області

Код за ЄДРПОУ: 03499945

Місцезнаходження: вул. Симона Петлюри , 16/108, Київ, 01032, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 70.895.048

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.23

Тема дисертації:

1. Охорона прав на цифрові (віртуальні) активи
2. Protection of rights to digital (virtual) assets

Реферат:

1. Дисертацію присвячено встановленню правової природи цифрових активів, їхніх властивостей як об'єктів цивільних прав, дослідженню передумов та механізмів функціонування ринку цифрових активів в Україні, проведенню порівняльно-правового аналізу регулювання цих питань за законодавством держав-членів ЄС, а також розробленню пропозицій щодо вдосконалення нормативного регулювання відповідної сфери суспільних відносин та визначенню тенденцій щодо застосування цивільно-правових способів захисту прав на цифрові активи. На основі здійсненого дослідження цивільно-правової охорони цифрових активів визначено два концептуально відмінні підходи, в межах яких існують погляди на тлумачення цього поняття, де, з одного боку пропагується найбільш обмежений погляд на такі активи через ототожнення їх з криптовалютами та іншими криптоактивами, а з іншого – навпаки, до цифрових активів пропонується відносити будь-які об'єкти, що мають або можуть мати цінність (тобто фактично виступати активами), з

огляду на їхню цифрову природу – від фотографій, які зберігаються у хмарному сервісі в електронному вигляді, до невзаємозамінних токенів (NFT) та інших токенізованих активів і криптовалют. Зважаючи на нормативні та доктринальні джерела, у роботі обґрунтовується підхід, згідно з яким саме електронна форма вираження та можливість атрибуції цифровому активу певної економічної майнової цінності (отримання вигоди в майбутньому від його використання, поширення тощо) є фундаментальною ознакою віртуальних активів. Натомість обговорювані в наукових джерелах риси, притаманні лише криптовалютам (блокчейн-технологія, наявність унікального ідентифікатора), на наше переконання, не можуть вважатись ознакою, що характеризує цифрові активи як об'єкт цивільних правовідносин, адже механізми формування такої цінності є унікальними, оскільки не встановлюються національними банками або іншими державними регуляторами, а отже, є децентралізованими та ринковими за своєю природою. Встановлено, що конститутивні ознаки цифрових активів закріплюються на нормативному рівні в законодавчих актах Великобританії, у праві ЄС та тих, поки небагаточисельних держав, що розробили власні закони у сфері обігу віртуальних активів. Водночас окремою тенденцією американського законодавства на федеральному рівні та рівні штатів є існування і поступове розширення практики регламентації відносин, пов'язаних з цифровими активами одночасно в галузі комерційного (господарського) права та імплементація в інститут довіреного (фідуціарного) доступу до таких активів. У цьому контексті резюмується, що відмінність між принципами, закладеними в дефініцію цифрового активу, залежно від галузі (з одного боку – цивільне та комерційне право, з іншого – фінансове), виявляється крізь призму більш широкого трактування змісту концепту, коли мова йде про цифровий актив як власність особи, до якої повинен гарантуватись доступ довіреної особи, зокрема, в разі смерті довірителя, у площині комерційного права. У першому випадку цифрові активи можуть охоплювати такі об'єкти, як: дані, текст, електронні листи, документи, аудіо, відео, зображення, звуки, вміст соціальних мереж, коди, медичні записи, записи медичного страхування, вихідні коди комп'ютерів, комп'ютерні програми, програмне забезпечення, ліцензії на програмне забезпечення, бази даних або подібне, включаючи імена користувачів і паролі, створені, надіслані, передані, отримані або збережені електронними засобами на цифровому пристрої. У другому – засадничим є підхід штату Вайомінг, де цифровий актив прирівняно до нематеріальної власності з поширенням, за аналогією закону, на них відповідних режимів власності на традиційні об'єкти (режим загальних нематеріальних активів щодо цифрових споживчих активів; режим цінних паперів та інвестиційної власності стосовно цифрових цінних паперів; та грошей стосовно віртуальних валют).

2. The dissertation is dedicated to establishing the legal nature of digital assets, their properties as objects of civil rights, researching the prerequisites and mechanisms of the functioning of the digital assets market in Ukraine, conducting a comparative legal analysis of the regulation of these issues under the legislation of EU member states, as well as developing proposals for improving the regulation of the relevant sphere of public relations and recommendations on the application of general and special methods of protection of rights to digital assets. On the basis of the conducted research on the definitive plane of the issue of digital assets, two poles are defined, between which are located the approaches to the interpretation of this concept, where, on one pole, the most limited view of such assets is promoted due to their identification with cryptocurrencies and other crypto-assets, and on the other, on the contrary, digital assets are proposed to refer to any objects that have or can have value (that is, actually act as assets) due to their digital nature – from photos that are stored electronically in a cloud service to NFT tokens and others tokenized assets and cryptocurrencies. We do not recognize the fundamental features of virtual assets in the normative and doctrinal planes as features inherent only to cryptocurrencies (blockchain technology, the presence of a unique identifier), but only the electronic form of expression and the possibility of attributing a certain economic property value to a digital asset (receiving benefits in the future from their use, distribution, etc.). The mechanisms for generating such value are unique in that they are not set by national banks or other government regulators and are therefore decentralized and market-based in nature. It has been established that the constitutive features of digital assets are fixed at the regulatory level in the legislation of Great Britain, in the law of the EU and the so far small number of member states that have developed their own laws in the field of circulation of digital assets. At the same time, a separate trend of American legislation at the

federal and state levels is the existence and gradual expansion of the practice of regulating relations related to digital assets simultaneously in the field of commercial (business) law and the implementation into the institution of trusted (fiduciary) access to such assets. In this context, it is summarized that the difference between the principles laid down in the definition of a digital asset, depending on the field (on the one hand – civil and commercial law, on the other – financial), is manifested through the prism of a broader interpretation of the content of the concept when it comes to a digital asset as the property of a person to whom the trustee's access must be guaranteed, in particular, in the event of the trustee's death; in the field of commercial law.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Бацуца В. М. До питання встановлення правової природи цифрових активів у сучасному цивільному праві. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2022. № 55. С. 32–35.
- Бацуца В. М. Проблеми охорони прав на цифрові активи у світлі останніх законодавчих ініціатив. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2023. № 66. С. 66–69
- Бацуца В. М. До питання особливостей набуття та розпорядження майновими правами на цифрові активи. Юридичний вісник. 2023. № 6. С. 153– 162.
- Бацуца В. М. Сучасний стан та перспективи правового регулювання обігу цифрових активів в Україні. Університетські наукові записки. 2023. № 6(96). С. 77–93.

Наукова (науково-технічна) продукція: пропозиції до удосконалення національного законодавства

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення національного законодавства

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U000105 01178U000103

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нагнибіда Володимир Іванович
2. Volodymyr Nahnybida

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна

2. Olena Bernaz-Lukavetska

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Булеца Сіббіла Богданівна

2. Sibbila B. Buletsa

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анікіна Галина Володимирівна
2. Galina V. Anikina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черняк Олена Юріївна
2. Olena Y. Cherniak

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5104-6648

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гринько Світлана Дмитрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гринько Світлана Дмитрівна

